

'er van. Deeze foorte wordt, hoewel niet zeer dikwyls, in onze tuinen gevonden. Zy is wat sterker, en nogthans aangenaamer, dan de voorgaande, zoo wel in reuk, als in smaak.

PULMONARIÆ MACULOSÆ folia: *Pulmonaria Italarum ad buglossam accedentis.* J. B. Gevlakt Longekruid; de bladeren 'er van [E.].

Deeze plant ontmoet men in de tuinen: de bladeren zyn groen van kleur met witte vlakken; kruidagtig, eenigzins slymig van smaak, en zonder eenigen reuk. Zy staan aangepreezen tegen zweeren der Longen (y), Teeringen (z), en andere dergelyke ongemakken: desnietteenstaande worden deeze kragten door de ervaarenheid weinig bevestigd, en de tegenwoordige praktyk verwagtze daar ook niet van.

PYRETHRI radix: *Pyrethri flore bellidis.* C. B. Speekfel-wortel, Bertram-wortel; de wortel 'er van [L. E.].

Deeze plant, hoewel ze natuurlyk in warmer luchtstreek groeit, verdraagt de gewoone winters van deezen vry wel; en bloeit menigmaal agter een van kersmis tot May toe; de wortels worden ook grooter by ons, dan die zyn, waar van de winkels van buitenslands voorzien worden.

De Speekfel-wortel heeft geen' merkelyken reuk; zyn smaak is zeer heet scherp doch minder zodanig, dan die van Kalfsvoet (a) of Dragon (b); het sap, dat 'er uit geperst wordt, heeft naauwlyks eenige scherpheid; ook is de wortel zoo prikkelend niet, als hy versch is, dan wanneer hy gedroogd is. Water, door hitte ondersteund, trekt iets van den smaak van deezen wortel uit, maar verbeeterde Geest van wyn trekt den zelve geheel en al uit; doch geen van beiden heft iets 'er van in het distilleeren op.

Het voornaamste gebruik van Bertram Wortel, in de tegenwoordige praktyk, is dat van een kaauwmiddel (c), om den vloed der kwyl te bevorderen (d), en lymige vogten uit het

hoofd en de naby gelegene deelen te ontlasten: op deeze wyze verligt het somtyds de tandpyn, sommige foorten van hoofdpyn en slaapziekten (e).

QUERCUS cortex: *Quercus cum longis pediculis.* C. B. De Eikenboom; de bast 'er van [E.].

Deeze bast is een sterk saamentrekkend (f) middel; en hierom staat hy aangepreezen in Bloedvloeijingen (g), Buikloopen (b), en andere onnatuurlyke en ongeregelde ontlastingen.

RANARUM SPERMA. Kikvorschen-schot. Dit is vermaard geweest als een uitteekend verkoelend middel tot uitwendig gebruik; maar de Beoeffenaars der Geneeskunst hebben 'er gene byzondere uitwerkingen van gevonden, waarom het waardig konde geacht worden in gebruik te blyven; en daarom hebben de COLLEGIEN van Londen en Edinburgh beiden het zelve nu uitgeschrapd.

RAPHANI RUSTICANI radix: *Raphani rusticani.* C. B. *Cochlearia folio cubitali* Tourn. Mirkswortel; de wortel 'er van [L. E.].

Deeze plant wordt somtyds in 't wilde, aan de kanten der rivieren en op andere vogtige plaatsen, gevonden; tot geneeskundig en keuken gebruik, wordt ze in de tuinen gekweekt; zy bloeit in Juny, maar brengt haar zaad, hier te lande, zelden tot volkomenheid. Mirkswortel heeft een levendigen prikkelenden reuk; en eenen doordringenden scherpen smaak; nogthans heeft hy, in zekere vaten, een zoet sap, welk somtyds op de oppervlakte uitbreekt. Als hy gedroogd wordt, verliest hy alle zyne scherpheid, wordende eerst zoetagtig, en naderhand byna geheel smaakeloos: doch als hy, met zand bedekt, in eene koele plaats bewaard wordt, behoudt hy zyne hoedanigheden eenen zeer langen tyd. De geneeskragtige uitwerkingen van deezen wortel zyn, de vaste deelen te prikkelen, de sappen te verdun-

(y) *Ulcera pulmonum.* (z) *Phtisis.* (a) *Arum.* (b) *Dracunculus.* (c) *Masticatorium.* (d) *Fluxus salivaris.* (e) *Morbi letargici.* (f) *Adstringens.* (g) *Hæmorrhagines.* (h) *Alvini fluxus.*

dunnen, en de vloeibaare afscheidingen te bevorderen: hy fchynt zyne werking door het gantfche lichaamsgefelf uit te ftrekken, en zelfs de kleinste klieren aan te doen. Hy heeft menigmaal goeden dienst gedaan in fommige foorten van fcheurbuiken, en andere fleepende ziekten, die uit eene lymigheid der fappen, of verftoppingen van de ontlastende buizen (i) voortkomen. Sydenham pryft hem ook aan in Waterzugten (k), byzonderlyk zulken, welken op afgaande koortfen (l) volgen. Beiden, water en verbeeterde Geest van wyn trekken de kragten uit deezen wortel, door opgietinge (m), en heffen ze op in het diftilleeren: en te gelyk met het wateragtig vogt, reift 'er eene wezendlyke Olie op, die den volkomen fmaak, en de prikkelende kragt van den Mirkswortel in zich bevat. Het COLLEGE heeft ons een zeer fraai faamengefteld water gegeven, welk zynen naam van deezen wortel ontleent.

RAPI *radix, semen: Rapi sativi rotundi.* C. B. Raapen; de wortels en 't Zaad 'er van [E.].

Deeze wortels worden voor een gezond, openend voedsel gehouden: het uitgeperfte fap van gekookte Raapen wordt fomtyds geneeskundig, als een ontfluitend en pisdryvend (n) middel, gebruikt. Het zaad is een weinig prikkelend.

REALGAR, eene delfstofte, die uit Rotkruud (o), en Zwavel (p) faamengefteld is. Zie ARSENICUM.

REGINA PRATI, Zie ULMARIA.

RHABARBARUM [L. E.]: Rhabarber; de wortel van een kruid, dat tot het geflacht van Patientie behoort, en dat in *Cbina* van zelfs groeit, en de koude van onze luchtftreek ook verdraagt. Men ontmoet twee foorten van Rhabarber in de winkels. De eerfte wordt uit *Turkyen* en *Rusland* gebragt, in rondagtige ftukken, die van den baft ontbloot zyn,

elk met eene holte in 't midden; van buiten zyn ze van eene geele kleur, en als ze doorgefneeden worden, vertoonen ze zich gemarmerd met levendige roodagtige ftreepen. De andere foorte, die minder geacht wordt, komt regtftreeks uit *Ooftindien*, in lange ftukken, die harder, zwaarder, en vaster zyn, dan de voorgaanden. De eerfte foorte is 'er toe gefchikt, om, zoo ze niet zeer droog gehouden wordt, te befchimmelen en wurmlteekig te worden; maar de andere is aan dit ongemak minder onderworpen. Sommigen der fchranderste kunstenaars, zegt men, vullen de wurmgaten op met zekere mengfels, en kleuren de befchadigde ftukken van buiten, met poeder van de befte foorte van Rhabarber; en fomtyds met ftofte van minder waarde: en dit wordt menigmaal zoo fyntjes gedaan, dat de koper waarlyk 'er mede bedrogen wordt, ten zy, dat hy elk ftuk naauwkeurig onderzoeke. De kenmerken van goede Rhabarber zyn, dat ze vast en fteevig, maar niet keiagtig zy; dat ze ligtelyk vergruisd worde, en als ze tot poeder gemaakt is, helder geel 'er uit zie; dat ze, gekaauwd zynde, aan het fpeekfel eene falfraan kleur geeve, zonder flymig in den mond te zyn. Derzelve fmaak is eenigzins fcherp, bitteragtig, en wat faamentrekkend; de reukt een weinig fpeceryagtig.

Rhabarber is een zagt buikzuiverend middel (q), zonder geweldigheid of prikkeling, en kan veilig, zelfs aan zwangere Vrouwen en kinderen, ingegeven worden. Behalven derzelve buikzuiverende hoedanigheid, is zy ook beroemd van eene faamentrekkende kragt, waar door ze de fpanning der Maag en Darmen verfterkt, en nuttig bevonden wordt in Buikloopen (r), en ongefelfheden, uit flapheid der vezelen ontftaan. De Rhabarber, in zelfftandigheid ingenomen, werkt kragtiger, als een buikzuiverend middel, dan eenige bereiding 'er van. Aftreffels van water, purgeeren meer, dan die van Geest; terwyl de laaften de fpeceryagtige, faamentrekkende en verfterkende kragten van de Rhabarber in grooter volmaaktheid bezitten. De gifte, om

(i) Ductus excretorii. (k) Hydropes. (l) Febres intermittentes. (m) Infusio. (n) Deobstruens & diureticum. (o) Arsenicum. (p) Sulphur. (q) Catharticum. (r) Diarrhoea.

om te doen purgeeren, is van een scrupel tot een drachma en meer.

De Rhabarber uit *Turkyen* wordt, by ons, in 't algemeen beter geacht, dan de Oostindische, hoewel deeze laatste, tot sommige gebruiken, ten minste zoo goed is als de andere; want zy is klaarblykelyk saamentrekkender, maar heeft wat minder van den speceryagtigen geur. Aftreksels van beiden; met verbeterden Geest van wyn gemaakt, hebben naby denzelfden smaak: doch als men het scheivogt 'er af distilleert, is het uittreksel, dat van het Aftreksel van de Oostindische Rhabarber overblyft, verre het sterkste. Zy zyn beiden een voortbrengsel van dezelfde luchtstreek, en waarschynelyk ook de wortels van dezelfde plante, maar in verschillende jaarsaizoenen opgenomen, of op eene verschillende wyze behandeld.

De winkelbereidingen van deeze droogery zyn, gerooft Rhabarber [L.], een Treksel van water (s), en Aftreksels (t) van wyn en Geest [L. E.].

Het is een innengsel in verscheidene saamentmengsels, als de Syroop van Zenebladeren en Rhabarber (v), het Slikmiddel tegen den Roodeloop (x), de Maagpillen (y) [E.], de openende pillen (z) [L.] enz.

RHAMNUS CATHARTICUS, zie SPINA CERVINA.

RHAPONTICI radix: *Rhabarbari Dioscoridis & Antiquorum Tourn.* Raponticum; de wortel van eene groote patientie plant met rondagtige bladeren, die in 't wilde op het gebergte *Rhodope*, in *Thracien*, groeit, en van daar eerst door *Alpinus* in *Europa* gebragt is, omtrent het jaar 1610: zy verdraagt de hardste winters van onze luchtstreek, en is niet zeldzaam in onze kruidtuinen. De wortel van deeze plant (welke klaarblykelyk de Rhabarber is der Ouden) wordt van sommigen verward met de nieuwe Rhabarber; alhoewel ze heel zeer van dezelve verschilt, zoo wel in 't uiterlyk aanzien, als in hoedanigheid. De

Raponticum is van een donkere kleur, van buiten, en van een lossen sponsagtigen saamentweeffel; veel saamentrekkender, maar minder buikzuiverend, dan Rhabarber; tot dit laatste oogmerk worden wel twee of drie drachma's tot eene gifte vereischt.

RHUS OBSONIORUM zie SUMACH.

RIBESIA: *fructus Ribes vulgaris, fructu rubro Raii.* Rode Aalbezien fruit; de bezien 'er van [E.].

Deeze Bezien hebben eenen verkoelenden, zuuragtig zoeten smaak, vry aangenaam zoo wel voor 't gehemelte als voor de maag.

Het COLLEGIE van *Edinburgh* schryft eene Gely, van dezelve met suiker te maaken, voor; doch zy worden thans meer aangemerkt, als eene spys voor de gezonden, dan als een Geneesmiddel voor de zieken.

ROSA DAMASCENA: *Rosa purpurea.* C. B. de Roos van *Damast* [L. E.].

Deeze fraaije Bloem is gemeen in onze tuinen. Haar reuk is zeer aangenaam, en byna voor allen wonderlyk; haar smaak is bitteragtig en een weinig scherp. In het distilleeren met water, levert ze een klein gedeelte boteragtige Olie uit, welke geur naauwkeurig naar die van de Roos gelykt. Deeze Olie, en het gedistilleerde water zyn zeer nuttige en aangename hartversterkende middelen (a): *Hoffman* pryft ze heel sterk aan, als van zonderlinge uitwerking, in de kragten op te wekken, de geesten te herstellen en te vervrolyken, en pyn te stillen; en dit doen zy zonder eenige hitte in de gesteldheid des lichaams te verwekken, ja zelfs zouden zy die eêr doen bedaren, wanneer ze onmaatig was. De Roozen van *Damast* hebben, behalven haare hartversterkende speceryagtige kragt, welke in haare vlugge deelen gelegen is, eene zachte purgeerende hoedanigheid, welke gantschelyk, in het kooksel, na de distilleering overblyft: dit kooksel; met eene gepaste hoeveelheid suiker gemengd, maakt eene aangename open lyf maa-

(s) Infusio aquæ. (t) Tinctura vinosa & spiritiosa. (v) Syrupus senæ & Rhaæ. (x) Electuarium dysentericum. (y) Pilula stomachicæ. (z) Pilula ephrasticæ. (a) Cordialia.

maakende fyroop, welke langen tyd haare plaats in de winkels behouden heeft. De andere winkelbereidingen van deeze bloemen, zyn eene losmaakende honich, en het gedistilleerde water; welk laatste een innengsel is in het Muskus-Koeldrankje (b), het Conserf van Kermes (c), en de Zeep om zich mede te wasschen; ook wordt het gebruikt in het maaken van de enkele zalve, die men Pomade noemt. [L.].

ROSA RUBRA: *Rosa rubra multiplex.* C. B. De roode Roos [L. E.].

Deeze heeft zeer weinig van de welriekendheid der voorgaande bleeke soorte; en in plaats van derzelver buikzuiverende hoedanigheid, eene zachte aangename saamentrekkende, voornaamelyk eer de bloem open gegaan is: en deeze wordt krachtig vermeerderd door ze schielyk te droogen; maar zoo wel de kleur, als de saamentrekking worden door langzaam uitdroogen verminderd. In de winkels, worden een Conserf, Honich, Aftreksel, Koekjes [L.], Azyn, en Syroop [E.] van deeze bloemen bereid. Zy zyn ook een innengsel in het saamengestelde poeder van Waterloook (d), de Koekjes van Japan aarde, de *Mithridaat* en *Tberiaca* [L.].

RORISMARINI summitates, & flores anthos dicti: *Rorismarini hortensis angustifolia.* C. B. Roosmaryn; de toppen en bloemen [E.].

Deeze groeit natuurlyk in Spanje, Italiën, en de zuider deelen van Frankryk, waar ze in grooten overvloed op drooge en keezelige gronden wast: in dergelyke gronden slaagtze ook best by ons, en is sterker van reuk dan wanneer ze in vogtige en vette gronden geteeld is: en deeze Waarneeming gaat byna in alle de speceryagtige planten door.

Roosmaryn heeft eenen welriekenden reuk, en eenen heeten prikkelenden bitteragtigen smaak, naby komende aan dien van Lavendel: de bladeren en tederste topjes zyn het sterkste; naast deezen de bloemknop; de bloe-

men zelve zyn heel veel zwakker, maar veel aangenaamer. Wateragtige vogten trekken een groot gedeelte van de kragten der bladeren van Roosmaryn, door opgietinge, uit; en heffen ze op in het distilleeren; te gelyk met het water ryft een groote menigte wezendlyke Olie op, die eenen aangenaamen sterken doordringenden reuk heeft. Zuivere Geest trekt den geheelen speceryagtigen geur der Roosmaryn in groote volmaaktheid uit, en heft zeer weinig van denzelven, in het distilleeren, op; hierom is de harsagtige klomp, die na het uittrekken van den geest overblyft, eene fraaije specery, die rykelyk voorzien is van de byzondere hoedanigheden der plante.

De bloemen van Roosmaryn geeven een groot deel van derzelver geur, in het distilleeren met zuiveren geest, over; door wateragtige vogtigheden wordt derzelver welriekendheid veel benadeeld; en door stamping of klopping geheel vernietigd. De Winkelbereidingen van Roosmaryn zyn, een wezendlyke Olie van de bladeren [L.], of van het kruid in bloem [E.], een Conserf van de bloemen [L. E.], en een Geest, Hongariefch water genoemd, van de bloeiende toppen [L. E.]. Ook worden de toppen gebruikt in den saamengestelden Geest van Lavendel [L. E.], het hart versterkend Conserf [L.], en het hoofd-Aftreksel (e) [E.]; en de wezendlyke Olie in den Hoofd-balsam (f), den Zeepbalsam (g), en de Zenuw-zalve [E.] (b).

RUBIA TINCTORUM: *Radix Rubiae tinctorum sativa.* C. B. Krap; Meekrap; de wortel 'er van [L. E.].

Meekrap wordt in sommigen van onze tuinen tot geneeskundig gebruik geteeld: zy werdt voor deezen in groote menigte by ons geteeld tot gebruik van de Verwers, die tegenwoordig uit Holland en Zeeland daar van voorzien worden. Zy heeft weinig of geen reuk; een zoetagtigen smaak met een weinig bitterheid vermengd. De kragten, welken 'er aan toegeschreven worden, zyn die van een afvaagend en openend (i) middel; waarom dee-

(b) *Fulapium moschi.* (c) *Confectio à Kermes.* (d) *Pulvis compositus scordii.* (e) *Tinctura cephalica.* (f) *Balsamum cephalicum.* (g) *Balsamum saponarum.* (h) *Unguentum nervinum.* (i) *Detergens & aperient.*

deze wortel gemeenlyk onder de openende wortels geplaatst is geweest, en aangepreezen in verstoptheden der Ingewanden (*k*), byzonderlyk van de Nieren, in verdikkingen van (*l*) het bloed, door vallen of kneuzen veroorzaakt, in de Geelzucht, en de beginselen van waterzucht. Het is een inmengsel in het Kookfel voor de Geelzucht (*m*) van de *Edinburgsche Apotheek*.

Het is merkwaardig, dat deze wortel inwendig ingenomen, de pis met eene donker roode kleur verft; en in de Philosophische Verhandelingen (*n*), hebben we een Bericht van diergelyke uitwerkinge op de beenderen der Dieren, die denzelven, onder hun voeder gemengd, gegeten hebben: alle de beenderen, voornaamelyk de vaster, waren veranderd, zoo wel van binnen als van buiten, in eene donker roode kleur; maar het vleesch noch de kraakbeenagtige deelen hadden eenige verandering ondergaan: sommigen deezer beenen, in water geweekt, zelfs eenige weeken lang, en naderhand in geeft van wya gestookten en gekookt, verlooren niets van derzelve kleur, noch deelden iets van dezelve aan 't vogt mede. Deze wortel schynt derhalve eene groote fynheid van deeltjes te bezitten, waarom deszelven geneeskragten wel een naader onderzoek schynen te vereischen.

RUBI IDÆI fructus: *Ribi idæi spinosi*. C. B. De Braambozen struik; de vrugt 'er van [L.]. Deze struik is gemeen in onze tuinen; en wordt ook, in sommige deelen van *Engeland*, wel in 't wilde gevonden: hy bloeit in May en brengt zyne vrugten in July tot rypheid. De Braambozen hebben een aangenaamen zoeten smaak; verzeld van eenen byzonder aangenaamen geur; eene reden waarom zy voornaamelyk geacht worden. Wat derzelve kragten aangaat; zy verslaan maatiglyk dorst, verkoelen de hitte, sterken de Ingewanden, en bevorderen de natuurlyke ontlastingen. Een aangename syroop van het sap bereid, is voorgeschreeven, om in de winkels te houden.

RUBI VULGARIS folia, fructus: *Rubi vulgaris sive rubi fructu nigro*. C. B. De Braam- of zwarte Brummelbezien bosch; zyne bladeren en vrugt.

Deze struik wordt menigvuldig, in heggen en boschen, in 't wilde gevonden. De bezien hebben eenen flauwen smaak; zonder iets van den geur der voorgaanden: de bladeren zyn eenigzins saamentrekkend.

RUSCI, sive Brusci radix: *Rusci myrtifolia aculeati* Tourn. Steekpalm, Muizen-doorn; de wortel 'er van [E.].

Dit is een kleine prikkelagtige plant, die somtyds in 't wilde in de boschen gevonden wordt. De wortel heeft een zagten zoetagtigen smaak, die door eenen bitteragtigen gevolgd wordt: het is een van de vyf openende wortels; en tot dat oogmerk wordt hy somtyds tot een inmengsel gemaakt in Gezondranken (*o*) en Koeldranken (*p*), om geringe verstoptheden der Ingewanden te openen, het bloed en de sappen te zuiveren, en de vloeibaare afscheidingen te bevorderen.

RUTÆ folia, semen: *Rutæ hortensis latifolia*. C. B. Breedbladerige Wynruit; de bladeren [L. E.] en zaden [E.] 'er van.

Dit is een kleine heesteragtige plant, die men in de tuinen ontmoet, en daar in Juny bloeit, houdende haare bladeren den geheelen winter door groen: dikwyls vinden we op de markten eene smalbladerige foorte, welke by sommigen gekweekt en beeter, dan de andere, gehouden wordt, om dat derzelve bladeren, geduurende den winter, met witte streepen gemarmerd zyn.

Wynruit heeft een sterken onaangenaamen reuk, en een bitteragtigen, doordringenden smaak; de bladeren zyn zeer scherp, als ze in den besten fleur zyn, in zoo verre dat ze de huid ontfteeken en met blaaren trekken, als men ze veel handelt. Ten aanzien der genezende kragten, zynze sterk prikkelende (*q*), verdunnende (*r*) en afvaagende (*s*); en hierom verwakkeren zy, in koude slymige (*t*) gestellen,

(*k*) *Obstructiones viscerum*. (*l*) *Coagulationes sanguinis*. (*m*) *Decoctio iberica*. (*n*) *Philosophical Transactions*. (*o*) *Apozemata*. (*p*) *Potiones dietica*. (*q*) *Stimulantia*. (*r*) *Attenuantia*. (*s*) *Detergentia*. (*t*) *Habitus pblegmatica*.

len, de doorstraaling; ontbinden de taaije sappen, openen de verstoptheden der afscheidende klieren, en bevorderen de vloeibaare afscheidingen.

De Schryvers over de *Materies Medica* hebben een hoog gevoelen van de kragten dezer plante gehad. *Boerhaave* is mild in derzelve lof, byzonderlyk van derzelve wezendlyke Olie, en het gedistilleerde water, voor de tweedemaal overgehaald, of wederom gedistilleerd verscheide reizen, met versche gedeelten van 't kruid: en na eenigzins overboudig andere wateren, die op dezelfde wyze bereid zyn, gepreezen te hebben, voegt hy 'er by, met opzigt tot dat van Wynruit, dat de beste aanpryzyng, die hy 'er aan geeven kan, nog veel aan deszels waarde te kort komt: „ Wat geneesmiddel, (zegt hy) kan „ met meer kragt het zweeten en de doorstraaling bevorderen, tot geneezing van de Moederkwaal (v), en de vallende Ziekte (x), „ en om vergift uit te dryven? ” Wat voor dienst de Wynruit ook moge doen in de twee laatste gevallen; zoo is ze toch ongetwyfeld van nuttige uitwerkinge in de anderen: nochtans is het Gedistilleerde water, by herhaaling overgehaald, de sterkste bereiding van dezelve niet. (Zie III. DEELS V. Hoofdst.) Een Uittreksel, met verbeterden Geest van wyn gemaakt, begrypt, in eenen kleinen omtrek, alle de kragten van de Wynruit; dewyl dit Scheivogt, door opgietinge, alle de prikkelende kragt en geur van de plant opneemt, en in het distilleeren niets 'er van opheft. Met water reist derzelve byzondere geur en heetheid op; terwyl de bitterheid en een groot gedeelte van de prikkelende kragt overblyft.

Een Uittreksel van water [E.], wezendlyke Olie [L. E.] en een Conserf [L.] van Wynruit, worden in de winkels bewaard. Dit kruid wordt ook als een inmengsel gebruikt in het Slikmiddel van Laurierbezien, het saamengesteld poeder van Myrrhe, en de groene Olie [L.].

SABINÆ folia seu summitates: Sabinæ

(v) *Passio hysterica.* (x) *Epilepsis.* (y) *Secretiones glandularum.* (z) *Emmenagogicum.* (a) *Obstructiones uteri.*

II. DEEL

Ee

folio tamarisci Dioscoridis. C. B. Zeevenboom; de bladeren of toppen 'er van.

Dit is een altoos groene heester, bekleed met kleine eenigzins steekende bladeren: zy draagt geene vrugt, voor dat ze zeer oud is, en hierom is ze in 't algemeen voor onvrugbaar gehouden geweest. De bladeren hebben eenen bitteren, scherpen, bytenden sinaak; en eenen sterken onaangenaamen reuk: met water gedistilleerd levert ze eene wezendlyke Olie uit, en zulks in grooter menigte (gelyk *Hoffman* aanmerkt), dan eenig ander bekend plantgewas; de Terpentynboom alleen uitgezonderd.

De Zevenboom is een heet prikkelend openend geneesmiddel; welk bekwaam is, om het zweet, de pis, en alle de afscheidingen der klieren (y) te bevorderen. De gedistilleerde Olie is een van de kragtigste middelen om de maandstonden te verwekken (z); en is van goeden dienst bevonden in verstoptheden der Baarmoeder (a), of andere ingewanden, die uit slapheid en zwakheid der vaten, of uit eene koude en traage gesteldheid der sappen voortkomen.

De wezendlyke Olie [L. E.] en een Uittreksel met water [L.] van Zevenboom worden in de winkels gehouden: de bladeren zelve zyn een inmengsel in het saamengesteld valerian water [E.]; het Uittreksel in het saamengesteld Elixir van Myrrhe [L.]; en de wezendlyke Olie in de koekjes van Myrrhe [E.].

SACCHARUM ALBUM. Witte, of gezuiverde Suiker [E.]

SACCHARUM PURISSIMUM. Tweemaal gezuiverde Suiker [L.].

SACCHARUM RUBRUM. Bruine, of ongezuiverde Suiker [L. E.].

SACCHARUM CANDIDUM. Kandy Suiker [E.].

Suiker is het wezendlyke zout van het Suiker-